

Закон о изменама и допунама Закона о дувану

ВЕЗА: Акти УЦ-а, бр. 148-II-439-03-1/2022 од 11.01.2022. године и
148-II-483-03-41/2022 од 08.02.2022. године

У "Службеном гласнику РС", бр. 92 од 27. октобра 2023. године, објављен је Закон о изменама и допунама Закона о дувану, који ступа на снагу осмог дана од дана објављивања, односно 04. новембра 2023. године, осим одложене примене одредаба члана 48. овог закона које се односе на прописивање ограничења у смислу максималног нивоа никотина у течностима за пуњење електронских цигарета које у свом саставу садрже никотин и никотинским врећицама, као и одредаба члана 49. овог закона које се односе на обавезу обележавања сродних производа здравственим упозорењима, које ће се примењивати од 1. јануара 2025. године.

С тим у вези, обавештавамо вас о најважнијим изменама и допунама одредаба закона, чија примена је у надлежности Управе царина, а које се пре свега односе на прецизно дефинисање нових и алтернативних производа који у свом саставу не садрже дуван, али садрже никотин, а намењени су пушењу или оралној употреби, као и на регулисање пословања привредних субјеката који обављају делатност у вези нових и алтернативних производа на тржишту Републике Србије.

Најновијим изменама и допунама члана 2. Закона о дувану, прецизирају се дефиниције дуванских производа, који обухватају производе који се састоје у потпуности или делимично од дувана, у смислу дефинисања несагоревајућих дуванских производа, снуса и дувана за водену лулу, и то:

(1) **цигаре и цигарилосе**,

(2) **цигарете**,

(3) **дуван за пушење**, и то:

а) **резани дуван** - дуван за самостално мотање који је резан или на други начин уситњен, скидан или пресован у блокове и који се може пушити без даље индустријске обраде и намењен је за продају у трговини на мало, а који не спада у производе из подтач. (1) и (2);

б) **дуван за лулу** - дуван који се може конзумирати путем поступка сагоревања и који је намењен искључиво за коришћење у лули;

в) **дуван за водену лулу (наргиљу)** - дувански производ који се може конзумирати путем водене луле. Ако се производ може употребљавати и путем водене луле и као резани дуван, сматраће се резаним дуваном.

(4) **остали дувански производи**, и то:

а) **дуван за жвакање** - дувански производ посебно намењен за жвакање;

б) **дуван за шмркање (бурмут)** - дувански производ који се употребљава удисањем путем носа;

в) **загревани дувански производ односно несагоревајући дуван** - дувански производ који се користи за инхалирање паре (аеросола) путем електронског уређаја за загревање дуванског односно биљног производа, сачињен тако да се приликом употребе загрева али не сагорева;

г) **дуван за оралну употребу (снус)** - сваки дувански производ који се употребљава за оралну употребу осим оних намењених за удисање или жвакање, који је израђен у целости или делимично од дувана, у облику праха или честица или било каквој комбинацији тих облика, пакован у врећице или порозне врећице. **Указујемо да је одредбом члана 71. Закона о изменама и допунама Закона о дувану, прописана забрана продаје и увоза дувана за оралну употребу (снуса).**

Даље, најновијим изменама и допунама члана 2. тачка 16) Закона о дувану, врши се проширење предмета уређења закона тако да се поред дуванских, уводи и категорија **"сродних производа"**, који су у смислу овог закона, производи са или без никотина, који се не састоје од дувана, али који у погледу других критеријума одговарају дуванским производима, и то су:

- **течности за пуњење електронских цигарета** - течност са или без никотина садржана у посуди за поновно пуњење, у улошку за пуњење за једнократну употребу у електронској цигарети за једнокретну употребу, као и у деловима електронске цигарете. Такође, електронска цигарета за једнокретну употребу која као свој саставни део садржи течност за пуњење електронске цигарете јесте сродни производ. Течности за пуњење електронских цигарета обухваћене су тарифним ознакама 2404 12 00 00, 2404 19 90 00, 3824 99 92 90 и 8543 40 00 00 номенклатуре ЦТ. У вези са напред цитираним одредбама Закона о дувану, подсећамо да су у складу са Законом о акцизама ("Сл. гласник РС", бр. 22/01...и 75/23), течности за пуњење електронских цигарета акцизни производ и указујемо да електронска цигарета без течности за пуњење, као и резервни делови и опрема који не садрже течности за пуњење (батерије, грејачи, стакла и слично) нису акцизни производи у смислу тог закона, као ни сродни производи у смислу Закона о дувану.
- **биљни производи за пушење, односно загревање** – производи на бази биља, траве или воћа, који се употребљавају сагоревањем, односно загревањем (исти су обухваћене тарифним ознакама 2402 90 00 00, 2403 99 90 00, 2404 19 10 00 Царинске тарифе);
- **никотинске врећице** - производи за једнократну употребу који садрже никотин или једињења никотина и друге састојке, упаковани у врећице или порозне врећице и искључиво су намењени оралној употреби, а обухваћене су тарифном ознаком 2404 91 90 00 номенклатуре ЦТ. Такође, имајући у виду напред цитирану одредбу Закона о дувану, подсећамо да су никотинске врећице акцизни производ, који ће се у складу са Законом о акцизама ("Сл. гласник РС", бр. 22/01...и 75/23), опорезивати акцизом са одложеном применом, од 1. јануара 2024. године.
- **производи за водену лулу (ароме за наргилу)** - производи намењени за конзумирање водене луле (исти су обухваћени тарифном ознаком 2403 99 90 00 Царинске тарифе).

С тим у вези, а у циљу регулисање пословања привредних субјеката који обављају делатност у вези "сродних производа" на тржишту Републике Србије, уведна су и два нова регистра која води Управа за дуван, и то:

- Регистар произвођача сродних производа,

- Регистар увозника сродних производа.

Дакле, **увозник сродних производа**, у смислу овог закона, јесте привредни субјект који, у своје име и за свој рачун, увози производе из тачке 16) члана 2. закона, тј. течности за пуњење електронских цигарета, биљне прозводе за пушење, односно загревање, никотинске врећице и производе за водену лулу (ароме за наргилу), а у складу са одредбама овог закона које прописују величину паковања, састав, садржај и обележавање сродних производа који су намењени крајњој потрошњи, и који је **уписан у Регистар увозника сродних производа**.

Даље, **произвођач сродних производа**, у смислу овог закона, јесте привредни субјект који производи производе из тачке 16) члана 2. закона и који је **уписан у Регистар произвођача сродних производа**. **Произвођачем сродних производа сматраће се и привредни субјект који врши паковање, препакивање, склапање и дораду сродних производа, као и мешање и припремање течности за пуњење електронских цигарета**. Привредни субјект који ради производње сродних производа увози производе из тачке 16) члана 2. закона, који нису намењени крајњој потрошњи у смислу величине паковања, састава, садржаја и обележавања, не сматра се увозником сродних производа, већ се сматра произвођачем сродних производа.

Имајући у виду напред цитиране одредбе Закона о дувану, привредни субјект који ради производње, као и ради паковања, препакивања, склапања и дораде сродних производа и мешања и припремања течности за пуњење електронских цигарета, увози сродне производе који нису намењени крајњој потрошњи, не сматра се увозником сродних производа, већ произвођачем сродних производа, и при увозу сродних производа, надлежном царинском органу доставља решење о упису у Регистар произвођача сродних производа (не и решење о упису у Регистар увозника сродних производа).

Сви остали привредни субјекти који увозе сродне производе, а који су намењени крајњој потрошњи, морају бити уписана у Регистар увозника сродних производа и при увозу истих надлежном царинском органу доставити решење о упису у Регистар увозника сродних производа. У том смислу мења се и акт УЦ-а, бр. 148-П-439-03-1/2022 од 11.01.2022. године, у делу да течности за пуњење електронских цигарета нису предмет регулацисања Закона о дувану, те да се на исте не примењују одредбе које се односе на обавезу уписа у одговорачује регистре који се воде код Управе за дуван.

Подсећамо, а како сте обавештени и актом УЦ-а, бр. 148-П-483-03-41/2022 од 08.02.2022. године, да у складу са одредбама Закона о дувану:

1. увозник дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа, при увозу:

- мора бити уписан у Регистар увозника дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа, те надлежном царинском органу доставља на увид решење Управе за дуван о упису увозника у Регистар увозника дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа (у Рубрику 44 ЈЦИ, уписује се уз шифру "У80", из Кодекса шифара);
- може вршити увоз само оних марки дуванских производа које су у моменту увоза, уписане у Регистар о маркама дуванских производа.

2. извозник дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа, при извозу:

- мора бити уписан у Регистар извозника дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа, те надлежном царинском органу доставља на увид решење о Управе за дуван о упису извозника у Регистар извозника дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа (у Рубрику 44 ЈЦИ, уписује се уз шифру "У80", из Кодекса шифара);

3. привредни субјект може да отпочне отпремање, односно смештање дуванских производа у царинско складиште, ради продаје у авионима и бродовима, односно ради снабдевања авиона и бродова који саобраћају на међународним линијама или ради отпремања дуванских производа у слободне царинске продавнице, као и продаје дипломатским и конзуларним представништвима и конзуларном особљу, ако:

- је уписан у Регистар привредних субјеката који обављају промет дуванских производа по посебном поступку, те надлежном царинском органу доставља на увид решење Управе за дуван о упису у Регистар привредних субјеката који обављају промет дуванских производа по посебном поступку (у Рубрику 44 ЈЦИ, уписује се уз шифру "У80", из Кодекса шифара);
- врши промет робних марки дуванских производа разврстаних и уписаних у Регистар о маркама дуванских производа, односно у Евиденциону листу о маркама дуванских производа чији се промет обавља по посебном поступку.

Од ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о дувану, односно од 04. новембра 2023. године:

4. привредни субјект који ради производње увози сродне производе који нису намењени крајњој потрошњи у смислу величине паковања, састава, садржаја и обележавања, при увозу:

- мора бити уписан у Регистар произвођача сродних производа, те надлежном царинском органу, доставља на увид решење Управе за дуван о упису у Регистар произвођача сродних производа (у Рубрику 44 ЈЦИ, уписује се уз шифру "У80", из Кодекса шифара), не решење Управе за дуван о упису у Регистар увозника сродних производа;

5. привредни субјект који увози сродне производе који су намењени крајњој потрошњи, при увозу:

- мора бити уписан у Регистар увозника сродних производа, те надлежном царинском органу, доставља на увид решење Управе за дуван о упису у Регистар увозника сродних производа (у Рубрику 44 ЈЦИ, уписује се уз шифру "У80", из Кодекса шифара);

Подсећамо, а као што је указано и у акту УЦ-а, бр. 148-П-483-03-41/2022 од 08.02.2022. године, надлежном царинском органу се не доставља на увид решење Управе за дуван којим се увознику / извознику / произвођачу, издаје дозвола за обављање делатности увоза / извоза / производње дуванских и сродних производа / промета дуванских производа по посебном поступку, већ како је и напред наведено, надлежном царинском органу доставља се решење Управе за дуван о упису у одговарајући регистар.

Истовремено, указујемо и да су на web страници Управе за дуван <https://duvan.gov.rs/> у линку→УСЛУГЕ→ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА И УПИС, доступни ажурни подаци о упису привредних субјеката, као и марки дуванских производа, у одговарајуће регистре и евиденционе листе, који се воде код ове Управе.

Даље, у тачки 11а, члана 2. Закона о дувану, врши се техничка измена у смислу усаглашавања са одредбама царинских прописа, тако да се речи: "специјализовано царинско складиште", замењују речима: "царинско складиште отворено у складу са царински прописима" и брисана је тачка 11б) којом је био дефинисан "држалац специјализованог складишта".

Одредба члана 68а Закона о дувану, којом је прописано да се делатност производње, обраде, прераде и промета дувана, обрађеног дувана, односно прерађеног дувана, као и производње и промета дуванских производа у слободним зонама, врши у складу са одредбама овог закона, проширена је и на делатност производње, обраде, прераде и промета сродних производа у слободним зонама.

Такође, у члану 71. Закона о дувану, проширене су постојеће забране продаје дуванских производа и на "сродне производе", а у циљу заштите малолетника, контроле тржишта и спречавања нелегалног промета, уведене су и нове забране, тако да је од 04. новембра 2023. године, између осталог, забрањена:

- **продаја и увоз дувана за оралну употребу - снуса** (исти је обухваћен тарифном ознаком 2403 99 10 00 Царинске тарифе);
- производња и **промет дуванских и сродних производа који у свом саставу садрже психоактивне контролисане супстанце**. У вези са цитираном забраном, указујемо да у складу са чланом 2. тачка 13) Закона о дувану, промет дувана, обрађеног дувана, прерађеног дувана, односно дуванских производа јесте трговина, као и увоз и извоз.

О предњем вас обавештавамо ради знања и примене.

(Акт УЦ-а, бр. 148-II-439-01-58/2023 од 30.10.2023. године)